N°. 3625. 1859.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

DONDERDAG 7 APRIL.

Advertentiën van *Zes* regels, en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 6 April.

Lord Derby zal het Huis der Gemeenten, volgens de verklaring van Sir Disraëli, omstreeksch Paschen ontbinden, opdat het omstreeks Junij of Julij weer zal kunnen bijeenkomen. Dat wil zeggen, dat de ministeriële krizis voor drie maanden wordt verlengd, gedurende welken tijd alle hartstogten in beweging zullen worden geroepen, om eenige demokratische hervormingen in de kieswet te verkrijgen. Dat is eene ongelukkige verschijning in de Europesche krizis. Hoe kan een kabinet, dat in een binnenlandschen storm verkeert, naar buiten kracht ontwikkelen, als men daar buiten de hoop voedt, dat de binnenlandsche storm dat kabinet vermoedelijk zal omverwerpen, en andere Staatslieden aan het roer brengen, die ten aanzien van het buitenland welligt andere wegen zullen bewandelen? Van de onzekerheid, omtrent hetgeen de krizis in Engeland aanbrengen zal, zou ligtelijk gebruik kunnen worden gemaakt door graaf de Cavour, om de gebeurtenissen te verhaasten, en de revolutie over Italië los te laten. De gelegenheid is des te verleidelijker voor graaf de Cavour, omdat men van hem, die te ver gegaan is, om te kunnen stil staan, thans schijnt te vorderen, dat hij inbindt en ten minste geduld gebruikt, hetgeen gemakkelijk is te eischen, maar moeijelijk te doen. Hij heeft immers in Piëmont te zamen geroepen al wat Italië verdorvens bevat. Zulk volk is moeijelijk te beteugelen; het heeft niets te verliezen en waagt slechts het rampzalige Piëmont, waaraan het volkomen vreemd is.

Daarenboven heeft graaf de Cavour de zaken tot zulk een uiterste opgedreven, dat hij vooruit moet of vallen. Hij, die zoo roekeloos speelt, kan, wanneer hij in 't nauw gebragt wordt, ligtelijk den laatsten teerling werpen en eene uitkomst, welke dan ook, zoeken in een grooten rampspoed.

Wat zal Frankrijk doen als de revolutie over Italië wordt losgelaten en tegen Oostenrijk in 't gevecht staat? Die vraag wordt er bedenkelijker om, door dat Engeland in een krizis verkeert en in 't onzekere dobbert, en derhalve ook op de houding van Pruissen een schadelijken invloed kan uitoefenen.

Sinds lang begeerden wij verslag te geven van het voortreffelijk werk genaamd: *Drie hoofdstukken over de heilige linie. Door J. A. Alberdingk Thijm. Amsterdam C. L. van Langenhuysen.* 1858. Tot ons leedwezen werden wij steeds verhinderd de verdiende hulde te brengen aan onzen geleerden vriend, die deze belangrijke quæstie der christelijke kunst in het helderst licht heeft geplaatst. Den arbeid, dien wij omtrent *de heilige linie* plan hadden te verrigten, vinden wij voltooid in No. 9 van de *algemeene konst- en letterbode* van dit jaar. Dit tijdschrift, dat op een geheel ander gebied staat, dan waarop de auteur der *heilige linie* zich beweegt en wat de kerkelijke beginselen betreft een tegenstander is van hetgeen de heer Alberdingk gelooft en belijdt, heeft de *heilige linie* beoordeeld naar het geschiedkundig standpunt en aan den dichterlijken bewerker der *drie hoofdstukken* de eer gegeven, die hem toekomt. De lof van zulk een tegenstander heeft hooge waarde, en is geschikt, om meer indruk te maken dan wanneer hij uit onze bevriende pen ware gevloeid.

Wij laten derhalve hier een groot deel volgen van hetgeen *de konst- en letterbode* over de heilige linie en den schrijver meêdeelt:

»De Amsterdamsche dichter en kunstgeleerde, de heer Alb. Thijm, heeft in het bovenstaande werk eene allerbelangrijkste studie in het licht gegeven over een gewichtig deel der middeneeuwsche kerkbouwsymboliek. Hij heeft de oostwaartsche richting van kerk en autaar, als hoofdbeginsel der kerkelijke bouwkunst, — eerst in de oude wereld als voorafgespiegeld en geprofeteerd, maar in de christelijke kunst der middeneeuwen tot een bewust beginsel geworden en ten wet en regel verheven — in drie hoofdstukken verklaard en toegelicht. Hij heeft dit voorgesteld als gegrond in de algemeene, menschelijke symboliek, maar vooral op de schriften des bijbels, als aangenomen en vastgesteld door de traditie en door het gezag van heiligen, van kerk en kerkvoogden. Met een schat van belezenheid, met de dichterlijke warmte, die men den schrijver eigen weet, met eene fijnheid van vinding, van doorzetting zijner gronden, met al het kunstgevoel dat hem zoo zeer vervult, heeft de heer Thijm een werk geleverd, allerbelangrijkst voor al wie de middeneeuwsche kunst en symboliek wil leeren kennen. Hij heeft die heilige lijn, geboren uit den heiligen eerbied voor de streek van het oosten, volledig verklaard als de »spina dorsalis," de ruggegraat, van het kerkorganisme, als het hoofdbeginsel waar de christelijke architektuur naar bouwde en nog bouwen moet, als het middenpunt eener symboliek van welke iedere vorm der kerk haar zin en beteekenis verschuldigd is.

»Wij wenschen in eenige schetsachtige trekken een overzicht te geven van den inhoud der drie hoofdstukken, die de schrijver met grooten rijkdom van gedachten heeft uitgewerkt.

I.

Gebondenheid van den mensch aan de stof, aan stoffelijke vormen; die vormen zijn middelaars tusschen ons en hen, wie wij ze willen openbaren. Evenredigheid tusschen die stoffelijke vormen en de geestelijke begrippen, zelfs gewaarwordingen des gemoeds, tusschen de stoffelijke en geestelijke wereld. Alle vormen passen niet voor alle gedachten.

De mensch zoekt naar vormen om het gevoel en de denkbeelden in uit te drukken, die door het bewustzijn zijner betrekking tot eene hoogere wereld in hem worden opgewekt. Bouwkunst. De tempel afbeelding van *hemel* en *aarde*. Bouwkunst, goddelijke kunst bij uitnemendheid. Kenmerkende trek der gewijde gebouwen: *De richting van het oosten naar het westen en van het westen naar het oosten.*

Op te merken in de meeste monumenten der heidensche oudheid. In Indie godenbeelden zetelend in het *oosten*, of met het gelaat ten *oosten* gekeerd, en de tempelingang ten *westen*.

Egypte. Voorrang van de oostelijke richting voor tempel ingang en gevelzijde, en de groote beelden of beeldgroepen gewend naar de oosten zon.

Ninive. De paleizen georienteerd naar de vier windstreken.

Bij de grieken. Het tempel-voorhoofd ten oosten naar de opgaande zon.

Bij de Romeinen, Hoewel onder afwijkende uitzonderingen, de tempelgevel oostwaarts.

Bij de Israeliten, doorgaande vereering van het oosten.

Bij de Christenen heette, sints de dagen van St. Dunstan, van het westen naar het oosten DE HEILIGE LINIE.

Gewone richting der basiliken naar het Oosten.

Conclusiën van het 1e hoofddeel:

Bij de meeste oude volken de stand met het aangezich naar het oosten, de stand bij uitnemendheid geacht, en richten naar het oosten, hetzij van tempelgevel, hetzij van offerplaats; — ook bij de oudste christelijke kerken, hetzij de ingang, hetzij de zetelnis naar het oosten.

II.

Had van ouds al de aarichting van oost naar west, van west naar oost gestrekt, maar daarbij dikwijls de tempel-*ingang* zich gekeerd naar dat oosten, thands nam de symboliek nog een duidelijker en onmiskenbarer strekking. Naar het oosten, waar vele volkeren als smachtend heentrokken, naar het oosten waar de zon opgaat, het oosten waar het kruis stond en Christus leed met het gelaat naar het westen gekeerd, naar dat oosten werden voortaan de bevensterde nissen met het altaar gericht, en door de oostervensters stroomt het oosterlicht naar binnen, de heilige linie te gemoet, die opstreeft van het westen naar het oosten.

De plaatsing van het autaar ten oosten, in verband met de geheele symboliek der kerk en van den kerkbouw. Wat symboliek is en haar geschiedenis. Bijbel, en kerk en christelijke leer, het is alles vol van symboliek. Het geheele kerkelijke leven en handelen, ceremonien, geraad en meubelen, gewaden en instrumenten, de geheele hemel met zijn heiligen, die de christelijke ikonografie meest op symbolische wijze voorstelt, het is alles in beeldsprakige vormen gehuld. En hoe zou dan het godshuis het niet zijn? Neen, geen losse constructive conventie bepaalde de vormen der kerken, maar weer hetzelfde symbolismus, dat liturgie en kunst ber in innige overeenstemming bracht. Deze kerkbouwsymboliek op de schrift gegrond. Ontwikkeling dezer symboliek in hare algemeene, en in hare bijzondere zinnebeelden.

Zooals de heilige lijn de spina dorsalis is der kerk, zoo is de geheele orientatie eene hoofdwaarheid voor de geheele kerkbouw-symboliek.

Daaraan schakelt zich de symboliek der verdere deelen.

Zinnebeeldige beteekenis der kerkvormen in hunne eenvoudigste afmetingen, de kerk als langwerpig vierkant beschouwd, dat hoogte, lengte en breedte, heeft met een uitsprong (apsis) aan de oosterzijde, de kruising der beuken, etc.

III.

Uitvoerige uiteenzetting der verdere symboliek zoo van kerkbouw, als van inwendige inrichting en eeredienst.

Ontwikkeling van den kruisvorm in het plan der kerken; die kruisvorm, eerst bij het grieksche kruis, maar in het westen gewoonlijker het latijnsche kruis, (als de vorm waaronder men zich het kruishout voorstelde), van zelve ontstaan door de meerdere diepte die men, vooral sedert de XIIde eeuw, begon te geven aan het presbyterium, waardoor het hoofd van het kruis, en aan de noord- en zuidzijden ter zijde van het ligchaam der kerk, waardoor de zijbeuken, als kruisarmen, ontstonden. Algemeen gebruik van dezen kruisvorm, en minutieuse, vindingrijke doorzetting daarvan op alle deelen van architektuur, van de inrigting en van den eeredienst. Uitbreiding en vaststelling ten gevolge van dit alles van eene geregelde en zeer systematische orintatie, met symbolieke gevolgenreeks aan elk der vier hemelstreeken verbonden. Symbolieke verklaring van verschillende deelen van den kerkbouw.

»Zoo staat daar de gothische kerk als een, van den bodem tot zijn uiterste grenzen, van één geest vervuld, symboliesch gevoel. Zoo als de stralen van den cirkel naar één middenpunt streven, of de cirkel door dat eene middenpunt beheerscht wordt, zoo is de naar het oosten streyende as, de heilige linie, het groote beginsel, waaraan alle symboliek zich steunt en vast hecht. Wij hebben slechts een magere schets gegeven van den gedachtenloop in een stof, die de schrijver in velerlei deelen en onderdeelen heeft uitgewerkt, en nu eens met dichterlijke uitweiding beschreven, dan met een stortvloed van citaten aangedrongen. Het kan niet in de bedoeling van dit verslag liggen eene beoordeeling te geven van des schrijvers werk. Er zou een dik boek, en misschien wel driemaal dit [illegible] toe noodig zijn. Wij zouden niet wenschen in eene bestrijding van het werk te treden, omdat wij er geheel mede instemmen, of er ten eenemale tegenover staan, al naar dat men het nemen wil. Wij erkennen het volkomen consequente vast »gegliederte" systeem der daarin uiteengezette symboliek, der middeleeuwsche symboliek, en als de schrijver een paar malen zegt »dat is historie daar is niets aan te doen," dan heeft hij volmaakt gelijk. Maar er is onderscheid tusschen historie en absolute waarheid.

»En zoo gereed als wij zijn om toe te stemmen de historische uiteenzetting der middeleeuwsche symboliek, zoo weinig zouden wij in zulk een stelsel een nog voor onze tijden levend organisme, een voor allen altijd geldende waarheid willen zien. Zoolang het geldt de middeleeuwsche kunst historiesch te beschouwen, als gebeurd feit, als eenmaal geschiedde uitstorting van het zaamgeweven godsdienstig en aesthetisch gevoel der menschheid in zekeren tijd van haar leven, zoo lang heb ik symphatie, heb ik studie en lust en belangstelling voor die kunst over, en treft mij de naiviteit, de poëzy, de gedachtenrijkdom, de alles bezielende kunstzin dier tijden, vooral in de zoo hoog te waarderen gothische bouwkunst. Maar als volstrekte waarheid is het mij niet mogelijk het symboliesch stelsel, dat dit alles vervulde, aan te nemen."

Tot zoo verre de *Konst- en Letterbode*. Wij stemmen volkomen in met al het goede, dat daar van de heilige linie wordt gezegd. Wij hebben slechts eene opmerking over hetgeen aan het slot dezer aanhaling en verder wordt betoogd. Men beweert daar, dat de historische waarheid der mystiek van den kerkbouw geene absolute waarheid is. Men heeft daarin gelijk, maar op eene andere manier dan 't daar bepleit wordt. De *Bode* schijnt te meenen, dat de *heilige linie* in onzen tijd slechts eene historische waarde heeft, omdat thans de grond ontbreken zou, waarop de mystiek van den kerkbouw steunde. Die grond is het *geloof* in de goddelijke waarheden, die de Katholieke Kerk leert. Voor den *Bode*, die niet gelooft wat de Kerk belijdt, is het zeer natuurlijk, dat er van de mystiek in den kerkbouw geene andere dan historische spraak kan zijn. Maar voor wie het geluk heeft in de Katholieke Kerk te leven, is dat juist omgekeerd. Voor ons blijft, gelijk in de middeleeuwen, de mystiek dagelijksche praktijk. Maar daarom is zij nog geen absolute waarheid, waarvan [illegible] en in geen geval kan worden afgeweken. De mystiek[illegible], zij geen bepaald voorschrift is, verpligt niet [illegible] dan onder het rapport van eene, omdat de zaak heilig is, hooge betamelijkheid, waarvan men niet vrijwillig afwijkt zonder billijke redenen.

Intusschen zijn wij den heer Alberdingk Thijm dankbaar voor zijne *drie hoofdstukken* over de *heilige linie*, omdat zij veel van hetgeen onder ons in de stormen der eeuwen vergeten was, op nieuw aan het licht hebben gebragt, en thans op nieuw in de 19e eeuw zal helpen herleven. Wij wenschen zijn voortreffelijk werk te zien in handen van al degenen, wier roeping het is voor kerkbouw, en kerkversiering van verre of van nabij zorg te dragen. Zij zullen veel stof tot leering, en tevens veel gelegenheid tot stichting vinden in een boek, dat eene Hoogwaardige pen in de *Katholiek* genoemd heeft: „een werk even rijk aan geleerdheid als aan ideën betreffende de Katholieke symboliek."

Maandag avond hebben HH. MM. de Koning en de Koningin en Z. K. H. de prins van Oranje het koncert in het Park bijgewoond, dat door den heer Frans Coenen, met medewerking van mevr. Offermans-van Hove en den heer A. Peters, ten voordeele der armen is gegegeven. Gisteren hebben Z. M. en Z. K. H. de *Amsterdamsche Suikerraffinaderij* met een bezoek vereerd. Na het bezigtigen dezer kolossale fabriek, gebruikten Z. M. en Z. K. H. een *déjeuner dinatoir*, door de direkteuren aangeboden. Vervolgens begaven zich Z. M. en Z. K. H. naar het *Huis met de Hoofden*, en hebben aldaar de verzameling teekeningen, oudheden enz. van wijlen den heer Moyet bezigtigd.

H. M. de Koningin bezocht denzelfden dag het Diakonie-Weeshuis der Nederduitsche Hervormde gemeente, alwaar de vorstin door het bestuur en de leeraren dezer stichting werd opgewacht en bij monde van den prezident toegesproken. Vervolgens heeft H. M. de geheele stichting naauwkeurig bezigtigd en herhaalde malen hare hooge goedkeuring te kennen gegeven. Met welwillendheid nam H. M. ter herinnering aan HD. bezoek een prachtexemplaar aan, van het gedenkboek van het tweede eeuwfeest der stichting, gevierd 15 Dec. 1857 en een penning bij die gelegenheid geslagen. In de bestuurderskamer onderhield de vorstin zich minzaam met de leden van het bestuur, en alvorens het Weeshuis te verlaten, vereerde H. M. het album van het gesticht met hare handteekening. Voorts bezocht H. M. het atelier van den kunstschilder H. ten Kate, waar H. M. het werk der heeren H. en M. ten Kate geruimen tijd belangstellend bezigtigde; en begaf zich vervolgens naar den bloemist Sacher. Gisteren had weder diner ten hove plaats, en des avonds was er groote soirée bij Hare Majesteit de Koningin. Onder de genoodigden op het diner ten hove van eergisteren bevonden zich de heeren staatsraad van Iddekinge, de Monchy (prezident der Nederlandsche Handelmaatschappij), van Beeck Vollenhoven (lid der Eerste Kamer) en prof. von Baumhauer, die bij 's Konings bezoek in het Stedelijk Scheikundig Laboratorium Z. M. met de bijzonderheden dezer instelling bekend maakte,

Het heeft Z. M. behaagd de navolgende benoemingen te doen, als: tot kommandeurs van de orde der Eikenkroon, den luit.-kolonel de Vos, der schutterij, en den heer C. J. baron van Tuyll van Serooskerken HD. kamerheer; tot officieren van gemelde orde: de majoors der schutterij D. Bicker en B. J. Muller. De kolonel-kommandant Staats Boonen heeft op verlangen van Z. M. zijn verzoek om ontslag als kommandant der schutterij teruggenomen en zal aan het hoofd daarvan blijven.

HH. MM. de Koning en de Koningin en Z. K. H. de prins van Oranje met HD. gevolg hebben heden voormiddag ten 11 ure deze hoofdstad verlaten en zijn met een extra-trein naar de rezidentie teruggekeerd.

Naar men verneemt is door het bestuur van het *Paleis voor Volksvlijt*, in zijne vergadering van 4 dezer, besloten de aanbesteding van den bovenbouw niet te gunnen, maar tot eene herbesteding over te gaan.

Wij zijn thans, zegt de *Amsterdamsche Courant*, in de gelegenheid te vermelden dat de kommissie, die de eer had ter aanbieding van het adres betreffende de doorgraving van Holland op zijn Smalst, bij Z. M. te worden toegelaten, door het geëerbiedigd Hoofd van den Staat met de meeste welwillendheid is ontvangen. Z. M. heeft de kommissie gelegenheid gegeven om het adres mondeling toe te lichten en de gronden uiteen te zetten, die de uitvoering der doorgraving niet alleen wenschelijk maar in het belang van Amsterdam dringend noodzakelijk maken. De kommissie heeft de overtuiging mogen erlangen dat deze gewigtige aangelegenheid door Z. M. ernstig wordt in overweging genomen, en zij vleit zich, dat de warme belangstelling des Konings in de welvaart der hoofdstad, op de wenschen der burgerij ten dezen [illegible] zal doen slaan.

Wij vernemen dat de Kamer van Koophandel en Fabrieken aan Z. M. den Koning, op HD. verlangen, eene memorie heeft aangeboden, waarbij de grootere voordeelen voor handel en scheepvaart bij de doorgraving van Holland op zijn Smalst te verkrijgen, in tegenstelling van die, te verwachten bij de geprojekteerde verbetering van het Noordhollandsche Kanaal, worden uiteen gezet; de Kamer had zich bereids te dier zake onder dagteekening van 31 Maart, bij adres tot den minister van Binnenlandsche Zaken gewend.

Verscheidene dagbladen hebben een berigt medegedeeld uit Kampen van 3 April, waarbij melding wordt gemaakt van een ontzettend ongeluk, dat dezer dagen is gebeurd. De *Amst. Ct.* beweert dat die berigten onnaauwkeurig zijn, en deelt de volgende bijzonderheden er over mede.

Schipper J. Pruis, van Amsterdam, begaf zich Vrijdag avond bij gunstig weder, met een vol geladen schip van hier naar Overijssel. Op de hoogte van Harderwijk werd hij overvallen door een sneeuwstorm, die zijn schip overmeesterde, zoodat aan geen redding te denken viel. De schipper bevond zich met zijn zoon en een knecht in den vreeselijksten toestand, dien men zich verbeelden kan. Omstreeks vijf ure was het schip weggezonken en hadden zich de opvarenden in het want begeven, om zoo redding van voorbij komende schepen te wachten. Tegen acht ure kwam de Kamper stoomboot hen te hulp en nu viel een vreeselijk tooneel voor. De knecht werd gelukkig aan boord der boot opgenomen doch de schipper, die zijn zoon in den arm geklemd hield, viel — terwijl zich de reddende hand naar hem uitstrekte — van koude en inspanning afgetobt, in de golven. Nog eenmaal kwam hij te voorschijn en klampte zich vast aan de afhangende touwen, doch de krachten ontbraken om hem te redden en hij verdween in den stroom. En zoo staart hem eene weenende vrouw na, met negen hulpelooze kinderen waarvan de oudste 15 jaren telt. Die vrouw heeft met het verlies van een trouwen verzorger en dierbaren zoon, nu nog het verlies van schip en geld te betreuren. Voorwaar een ongeluk waarbij de bekende nederl. liefdadigheid met alle regt tusschen treden mag tot leniging der smarte.

Met den 10n April aanstaande worden te Hoorn en Purmerende, en met den 15n daaraanvolgende te Bergen op Zoom, kantoren van den rijkstelegraaf met beperkte dagdienst geopend.

Gisteren stond voor het provinciaal geregtshof in Noord-Holland (voorzitter mr. J. M. van Maanen) te regt Francis van de Kerkhoff, wonende te Haarlemmermeer beschuldigd van poging tot moord.

Het O. M. werd in deze zaak waargenomen door den adv.-generaal mr. J. A. Jollens, die na het hooren der zes getuigen, schuldigverklaring en veroordeeling tot eene tuchthuisstraf voor den tijd van *zeven* jaren in een requisitoir- vooraf breed toegelicht-eischte.

De heer mr. M. C. van Hall, den besch. ambtshalve als raadsman toegevoegd, droeg daarop de verdediging voor. Pleiter zette uiteen, dat de besch., dien dag wel niet zoo beschonken als anders, dat hij, door misbruik van drank, sedert lang voortgezet, in zijne hersens gekrenkt zou geweest zijn. De besch. verkeerde, volgens spreker, in eenen voortdurenden staat van *demence*, van tijdelijke razernij. Wat de *verwonding* betreft van den getuige van Kampen (meer was het niet, geen poging tot moord althans) deze was onwillekeurig, daar get. van Kampen, de sabel willende ontwijken, zich heeft gekwetst. Uitspraak op Dingsdag 12 April e. k.

De arrondissements-regtbank, eerste kamer (voorzitter Mr. J. Heemskerk Az.) deed heden uitspraak in de zaak van Mw. de Mercey d'Argenteau, geb. v. Brienen tegen de Rijnspoorweg-maatschappij. Men zal zich herinneren, dat het hier gold eene vordering tot schadevergoeding wegens een brand, die op den 5den Maart jl. in een sparrenbosch nabij Driebergen, door de vonken van een voorbijgaande lokomotief was ontstaan. De regtbank nam aan, dat er wel is waar uit het gehouden getuigenverhoor genoegzaam gebleken was, dat de brand werkelijk door de lokomotief was ontstaan, maar dat de maatschappij niet aansprakelijk kan worden gesteld voor die schade, als niet door hare schuld toegebragt, maar door eene bloote overmagt, om welke reden de regtbank der eischeres hare vordering heeft ontzegd.

De arr. regtbank (derde kamer) heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van T. H. W. Aepeker, zich noemende houder van een bureau voor regtzaken, beschuldig van opligting. De regbank heeft den bekl. schuldigd verklaard en veroordeeld tot eene korrektionele gevangenisstraf voor den tijd van zes jaren en acht maanden, en in eene geldboete van *f* 500, en in den kosten.

Z. M. heeft, op zijn verzoek, eervol ontslagen: als kommissaris van policie te Enkhuizen, F. Cup; benoemd: tot konsul der Nederlanden te Narva, A. Bolton.

'sGRAVENHAGE, 3 April. „Hebt gij al een kaartje voor 't hof?" Ik weet niet hoe dikwijls mij in de laatste dagen die vraag al gedaan werd, en zoo ik de eerste maal onnoozel genoeg was te meenen, dat men eene invitatie-kaart voor een bal ten hove bedoelde, thans beteekent die vraag ook voor mij niets anders meer, dan hetgeen hij voor de gansche wereld (in den Haag altoos) beteekent: „kunt gij ook, op eene gereserveerde plaats, het regtsgeding van den generaal Gunkel bijwonen?"

Neen, honderdmaal neen, heb ik geantwoord en laadde ik den schijn op me, dat die druiven te zuur voor me waren; beter dien schijn dan de verdenking, dat ik genoegen zou kunnen hebben in de bijwoning dier treurige zaak. 't Is toch een zonderling verschijnsel in onze maatschappij, dat een regtsgeding of eene regtspleging duizenden toeschouwers zamenbrengt en de bekrooning van menschenredders en voorbeelden van goede dienstboden en petit comité plaats hebben. Men vindt het laatste vervelend; maar een requisitoir van twee uren, eene uitspraak van dezelfde uitgedijdheid, en het getuigenverhoor, zoo als het in de dagbladen wordt opgenomen met al de verklaringen, die bekende feiten staven, vinden steeds eene menigte toehoorders en lezers. En terwijl men met onverklaarbare belangstelling den 7den April te gemoed ziet, amuseert zich het publiek met regtertje te spelen en onder elkaar de schuld en de mate van schuld van den beklaagde uit te maken. (*Arnh. Ct.*)

— In de zitting van den gemeenteraad, van heden, is met 13 tegen 11 stemmen *verworpen* het voorstel betreffende het leggen van eene railroute naar Scheveningen.

— De vergadering van de inspekteurs van het lager onderwijs, welke den 23n Maart geopend is en wier zittingen onafgebroken voortduurden, zal aanstaanden Woensdag gesloten worden. Art. 12 van de wet op het onderwijs, betreffende de opleiding van onderwijzers, heeft den meesten tijd vereischt. Om in de behoefte van hulponderwijzers voor het oogenblik te voorzien, is men tot het besluit gekomen, om de examens van hulponderwijzers in den loop van dit jaar zoo gemakkelijk mogelijk te maken.

— Sommige dagbladen hebben gemeld, dat door den verdediger van den luit.-generaal Gunkel, die morgen voor het Prov. Geregtshof te regt staat, ook als getuige *à decharge* zou zijn gedagvaard Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, ja zelfs, dat de autoriteiten daarin zwarigheden zouden hebben gemaakt.

Dit berigt is volgens ingewonnen informatiën, *geheel onjuist.*

HELLEVOETSLUIS, 4 April. In den vroegen morgen van Zaturdag den 2n April werd gesignaleerd voor een loods, door het Amerikaansche schip *Casilda*, kapt. Stafford, in het Engelsche kanaal. De jol des kotters N°. 7 van het loodswezen van Goedereede en Maas werd naar bovenvermeld schip gezonden, bemand met den zeeloods E. Edelenbosch, den loodskweekeling P. Spuy en de matrozen W. Meuldijk en G. van der Sluys. Deze sloep sloeg door de hooge zee om, waardoor de zeeloods en beide matrozen hun graf in de golven vonden.

Een ooggetuige schetst deze treffende gebeurtenis op de volgende wijze: Wij zagen de jol door eene hooge zee omslaan en de bemanning trachten, zich met zwemmen te midden der woeste golven, te redden; zelfs gelukte het den loods om zich van zijne overkleederen te ontdoen. Na eenige wanhopige pogingen klemden allen zich aan de sloep vast, doch herhaalde omwentelingen van deze scheurden de ongelukkigen telkens weder los, waardoor aldra de beide matozen, elkander omarmende, in de diepte verzonken. De kotter deed inmiddels alles wat mogelijk was, om de met den dood worstelenden te redden en slaagde er in om den loods en den kweekeling, die zich nog aan het ranke vaartuig vasthielden, eene lijn toe te werpen welke beide grepen. Door uitputting schijnt de loods Edelenbosch genoodzaakt te zijn geweest los te laten, terwijl de kweekeling hiermede

en met behulp eener haak binnen den kotter werd gehaald. De geredde, die schijnbaar reeds was overleden, is door gepaste zorg, na één uur tijds tot het bewustzijn terug gebragt en naar Hellevoetsluis gevoerd, waar men hoopt hem in het leven te behouden.

De zeeloods E. Edelenbosch en de matroos W. Meuldijk laten elk eene zeer hulpbehoevende weduwe na, de eerste met twee jeugdige kinderen, de laatste in zwangeren toestand, met nog een kind. De matroos G. van der Sluis was de steun van zijne hoogbejaarde ouders.

ROTTERDAM, 5 April. Aan de markt van heden waren de prijzen der Boter: 1ste kwal. *f* 50, 2de kwal. *f* 47, 3de *f* 44.

GORINCHEM, 4 April. De marktprijzen van heden waren als volgt: Tarwe *f* 6.50 a *f* 8.30; Rogge *f* 5 a *f* 5.75; Gerst *f* 4 a *f* 4.75; Haver *f* 2.50 a *f* 3.50; Boonen *f* 7 a *f* 8.50; Boter *f* 1 a *f* 1.20 het N. ℔.; Eijeren *f* 2.40 de 100 stuks; Aardappelen *f* 0.90 a *f* 1.10.

De graanhandel was, bij redelijken aanvoer, buitengemeen slap. Van vee was er goede aanvoer, mede met weinig handel, denkelijk door gemis aan kooplust voor buitenlandsche rekening; de prijzen waren dan ook gedrukt.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

PETERSBURG, 6 April. Naar luid van handelsberigten uit Kiachta ontvangen, heerscht in het Chineesche rijk een zware hongersnood.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 April. Op bevel van den minister van Algiers en Koloniën zijn in de voornaamste havens van Frankrijk kommissarissen benoemd, om de schepen te onderzoeken, welke landverhuizers naar de Fransche koloniën voeren. Deze schepen moeten zich streng aan het keizerlijk besluit van 27 Maart 1852 houden.

— Met ongeduld wacht men de officiële tijding der zamenkomst van het Kongres, wijl de handelswereld zich daaruit ten minste eenige maanden rust beloofd. Voor het oogenblik duurt de worsteling tusschen vertrouwen en twijfel nog altijd voort. Eene schrede tot verbetering is de omkeer, welke in Sardinië langzamerhand zoowel plaats grijpt, als in Frankrijk. De gegoede klassen zijn sterk tegen eene staatkunde, welke alles op ééne kaart zet en de gebeurtenissen wil dwingen; men is tegen eene loslating zonder voorbehoud. In Sardinië wint meer en meer de meening veld, dat men Oostenrijk de *Vis Inertiæ* niet moet tegenover stellen, Frankrijk niet vleijen of vertoornen, en in het algemeen, gematigder moet te werk gaan. In Parijs wordt de poging van graaf Walewski, om Sardinië zitting in het Kongres te verwerven, slechts als eene beleefdheid beschouwd, welke Frankrijk vermeent aan Sardinië te moeten bewijzen, ofschoon men vooruit ziet, dat het doel niet bereikt zal worden.

— Volgens eene korrespondentie uit Sint-Petersburg, zoude prins Gortschakoff aan het Kongres deelnemen, en wacht hij slechts op de bepaalde vaststelling der plaats van bijeenkomst, om zich op weg te begeven.

— Volgens een ander berigt, dat echter niet officiëel is, zoude prins Gortschakoff in Frankrijks hoofdstad verwacht worden, met eene zending van zijnen vorst aan Napoleon III. Zoo de waarheid dezer tijdingen blijkt, kan men wel verzekerd zijn, dat Ruslands minister van Buitenlandsche Zaken zijn post niet verlaten heeft, dan met eenen grond tot hoop, de rol van bemiddelaar naar wensch te kunnen vervullen.

— De *Patrie* bestrijdt heden de gegrondheid der verklaring, volgens welke het vormen van een 4de bataljon voor elk regiment, het Fransche leger met 80,000 man vermeerdert. Het halfofficiële blad dwaalt echter. Die vermeerdering van 80,000 man heeft werkelijk plaats, zoo al niet dadelijk, dan toch als men het vierde bataljon met de rekruten, welke men uitgelaten heeft, aanvult. De vermeerdering van het Fransche leger bedraagt zelfs meer dan 80,000 man, wijl buiten de 80 tot 100,000, die men uit de kontingenten van 1858 bekomt, ook alle verlofgangers zijn opgeroepen, geene verlofpassen meer uitgedeeld, en de soldaten, die zeven jaren gediend hebben, niet ontslagen worden, voor men de rezerven der zes overige klassen, waarvan elke 30 a 40,000 man sterk is, zal ingeroepen zijn. De laatste troepen zullen daartoe aangewend worden, om de drie zoogenaamde oorlogs-bataljons te versterken.

— Men schrijft uit Turijn aan de *Presse* dat generaal Garribaldi geen eed heeft afgelegd, zoo als men alom meende, maar dat de Koning hem slechts vriendelijk ontvangen heeft en met hem een uur lang in gesprek was.

— De krijgspartij, aan welker spits de gewezen prinsminister van Algiers staat, wendt alles aan, om den heer Delangle, den invloedrijksten en ijverigsten verdediger des vredes in den raad des Keizers, uit het zadel te ligten en den heer de la Gueronnière in zijne plaats te stellen. Tot heden bleven die kuiperijen zonder gevolg.

— Men schrijft uit Turijn aan *le Nord*: „De heer Cavour is uit Parijs gekeerd met voornemens van voorzigtigheid en langmoedigheid, maar geenszins ontmoedigd, dat zij verre! Behalve de staatkundige rezultaten van zijn verblijf te Parijs, geniet hij nog het voordeel van op de hoogte te zijn der stemming in Frankrijk. De graaf heeft zich, zoo ik mij niet bedrieg, van twee zaken te Parijs overtuigd: 1°. dat men er niet voornemens was, alleen Piëmonteesche staatkunde in uitsluitenden en beperkten zin te volgen, — wat ook Cavour niet doet, — maar Italiaansche politiek in de meest uitgebreide beteekenis van het woord, dat is Europeesche staatkunde, en daarin ligt de toekomst van het vraagstuk, dat heden ter sprake is; 2° dat men in Piëmont de Katholieke meening niet uit het oog moet verliezen, alsmede hare groote magt in Frankrijk, en dat het eerste belang van Italië, zoo niet zijn eerste pligt, is, door Rome te naderen, aan Oostenrijk zijn voornaamsten bondgenoot te ontnemen. Uit deze beschouwingen, welke, zoo ik mij niet vergis, zeer duidelijk aan den heer Cavour zijn voorgesteld, konden feiten geboren worden, welker gevolgen van het hoogste gewigt zouden zijn."

— De bepalingen in het dekreet van 27 Dec. 1851 jegens misdaden, betrekkelijk de telegraaf-lijnen zijn zeer gestreng. Dezer dagen werd iemand, die door een' moedwilligen slag met de zweep telegraaf-draden verward had, tot eene gevangenis van drie maanden, 100 franks boete en de kosten veroordeeld.

— In het leger aan de Turo-baai worden door het Fransche expeditie-korps oliphanten afgerigt, om tegen de talrijke oliphanten te kunnen vechten, welke de Sultan van Hue in het veld zend.

— Een brief uit Smirna verhaalt een ernstig feit, dat niet zal nalaten de Europeanen bezig te houden, die het Oosten bewonen. Een Franschman is op klaarlichten dag te Smirna in de Jodenwijk vermoord. Eenigen zeggen, dat de moordenaar een Jood is, die de misdaad uit dweepzucht zou gepleegd hebben. Hij moet den ongelukkige slechts gedood hebben om diens bloed onder het ongezuurde brood te mengen. Anderen zeggen, dat de moordenaar een Griek is. Men heeft eenen verdachte gevangen genomen en een onderzoek ingesteld.

ENGELAND.

LONDEN, 5 April. Bij de aanstaande verkiezingen zal blijken, of de verschillende fraktiën der liberale partij zich onderling verstaan zullen, om het kabinet eene nederlaag toe te brengen. De heer Berrnal Orbarn heeft der oppozitie wel geraden hare rangen aan te sluiten en een beroep gedaan op de vereeniging van lord John Russel en lord Palmerston, maar het valt nog niet te beslissen of zijne aanmaningen gehoord en gevolgd zullen worden.

Het is minder op het gebied der hervorming, dan op dat der buitenlandsche staatkunde en van het behoud des vredes, dat het kabinet zijne verkiezingen van invloed wil doen zijn. De heer Disraeli moet reeds zijne cirkulaire aan de kiezers van Buckinghamshire gezonden hebben, waarin hij openlijk verklaart, dat de rust van Europa afhangt van den steun, welke het land aan de tegenwoordige ministers zal verleenen.

Deze verklaring heeft slechts eene betrekkelijke waarde, maar zij kan van zekeren invloed, op den uitslag der verkiezingen zijn. En te meer kan men zulks verwachten, wijl zij hare kracht bewezen heeft in de laatste beraadslagingen van het parlement, en dat zelfs op nog andere banken, dan die der ministeriëlen.

De taktiek was zoo voorzien, dat de *Daily-News* reeds een artikel bevat, dat, voor de openbaarmaking der cirkulaire van den heer Disraëli geschreven, er reeds bij voorraad op antwoordt. Het liberale blad toont zich zeer gestreng voor lord Malmesbury, die dikwijls de toegevendheid van het Parlement behoeft en zich geene begoochelingen behoorde te maken, wegens de zachtheid der kritiek bij zijne fouten en misgrepen. Het eindigt aldus: „zoo men, om een man van de elfde orde, zoo als lord Malmesbury, in het bewind te houden, de stoutheid heeft de uitspraak van het Lagerhuis te vernietigen, zal dat eene vermetelheid mogen heeten, welke de natie nooit kan verdragen."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 3 April. De verklaring van lord Malmesbury in het Hoogerhuis heeft hier een zeer onaangenamen indruk gemaakt, wijl daaruit opgemaakt wordt, dat het Kongres-voorstel eene tusschen Rusland en Frankrijk uitgemaakte zaak was, waarvan het Engelsche kabinet eerst later kennis gegeven werd.

— Men spreekt te Weenen weder van nieuwe zwarigheden, welke het zamenroepen van een Kongres zouden in den weg staan. Vooral wijst men er op, dat tot heden noch over de plaats der Italiaansche Staten op het Kongres, noch over Oostenrijks verlangen, nopens de ontwapening van Sardinië, iets tusschen de groote mogendheden is overeengekomen.

— De wapening gaat ongestoord voort. Nogtans trekken naar Italië, behalve de ingeroepen verlofgangers en de reeds daarheen gezonden grensbataljons, geene nieuwe troepen meer. Het rezerve-korps wordt daarentegen in Istria bijeengebragt en met de plaatsing daarvan zal men weldra beginnen. Het zal in zeer korten tijd voltallig zijn, wijl de troepen, waar het uit gevormd is, reeds in den omtrek van Weenen tot Baden en Neustadt zijn zamengetrokken, en binnen [illegible] ter plaatse der bestemming kunnen zijn. Naar men verzekert, wordt ook in Bohemen, in de nabijheid van den spoorweg een leger opgerigt, om, des noods, de troepen in Istria te vervangen, zoo deze tot versterking van de Italiaansche strijdmagt moeten oprukken.

— De *Ost-Deutsche Post* schrijft: „Hoeveel moeite wij ook nemen, om te weten of de Oostenrijksche voorwaarden, door het kabinet der Tuileriën werden aangenomen, zijn wij hierin tot heden nog niet geslaagd. Het antwoord uit Parijs is nog niet openbaar gemaakt. De beide bemiddelende mogendheden, die vroeger hier alle overredingskunst in het werk stelden, om Oostenrijk te bewegen, aan het Kongres deel te nemen, moeten nu hunnen invloed weder in de waagschaal leggen, om Frankrijk over te halen, tot het aannemen der voorwaarden van Oostenrijk, welker regtvaardigheid zoowel door Engeland als door Pruissen erkend wordt. Deze bemoeijingen schijnen in Parijs groote hinderpalen te ontmoeten, welke door het bijzijn van graaf Cavour zeker niet verminderd werden. En daarbij komt dan nog de ministeriële krizis aan den Teems."

BERLIJN, 2 April. In de zitting der Kamer van Vertegenwoordiging van heden heeft de minister van Oorlog, de heer Bonin, onder luide toejuichingen van de liberale meerderheid der vergadering, bij gelegenheid eener vermeerdering van officieren der landweer verklaard, dat het goevernement als wet zoude aannemen, het koninklijk besluit van 21 November 1815, hetwelk de landweer organizeerde, dat het die organizatie niet zoude herzien zonder medewerking van de nationale vertegenwoordiging, en dat het, ofschoon zich altijd beijverende die instelling te verbeteren, er geenszins aan dacht haar eene verandering te doen ondergaan, waardoor zij tot een rezervekorps verminderd werd.

— Men meldt uit Munchen, van 2 April, dat het verzoek om ontslag der ministers door den Koning is afgewezen, en nu heeft de heer von der Pfordten het in handen, eene verandering van ministerie al of niet te doen plaats grijpen, wat alleen zal geschieden, bij aldien de heer v. d. Pfordten op zijn ontslag blijft aandringen.

— Men schrijft uit Rome aan een Pruissisch blad: „Onze Majesteiten bezoeken, sinds eenige dagen, de oudste kerken. Ook steeg de Koningin in de katakomben af, welker middenpunt het kerkhof van den heiligen Calixtus, tusschen den Appiaanschen en Ardeatijnschen weg is. De uitstapjes naar Frascati en Tivoli zijn tot Paschen uitgesteld. Eergisteren had de Prins-Aartsbisschop van Olmutz, landgraaf van Fürstenberg, de eer, door den Koning en de Koningin ontvangen te worden. Heden namiddag ten twee ure verlieten zij de stad, om zich naar Napels te begeven. De reis gaat door de Pontijnsche moerassen over Mola, want de lucht is daar, in dit jaargetijde, nog niet gevaarlijk. Den 15n April zullen de Koning en de Koningin weder in Rome terug zijn."

RUSLAND.

PETERSBURG, 5 April. Heden is in het officiële regeringsblad een keizerlijk besluit afgekondigd, strekkende tot uitgifte van staatsschuldbrieven rentende vier ten honderd. Daarbij is bepaald dat die staatsschuldbrieven algemeen, voor Russen en voor buitenlanders, verkrijgbaar zullen zijn, en wel in stukken van 250 roebels, 500 r., 1000 r., 5000 r., 10,000 r. of 100,000 r.

STADSNIEUWS.

238ste Staats-Loterij. (Prijzen van *f* 1000 en daarboven.) 3de Klasse, 3de Lijst: N°. 4251, 5316 en 7141 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 6 April.

BEVALLEN (1 April): A. C. Boursse, geb. Seckler, Z. — (2 April): G. Sillmann, geb. Bolt, Z. — (3 April): [illegible] Schoonenbeek, geb. Haarman, Z. - J. H. Evans, geb. [illegible], Z. — (4 April): M. C. van den Honert, geb. [illegible]

OVERLEDEN (31 Maart): J. H. Reelfs, 60 j. - G. C. [illegible]ter, 2½ j. - J. J Hartung, 22½ j. - A. J. Martens, geb. van Raay. — (1 April): B. A. J. Beuns, 6 m. - J. D. Alink, 73 j. G. Meijer, 70 j. — (3 April): Vrouwe C. H. Dodde van Troostwijk, geb. Steger. — (4 April): D. E. van Bommel, 9 jaren.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 5 April. België 2½ pc. 55.50p; 4½ pc. 97.25; Metal. 65.25p. Nation. 68.—; Spanje 1½ pc. 23.87½p; 3 pc. 40.50p.

PARIJS, 5 April. Rente kont. 4½ pc. 95.75, op Maart 3 pc. 68.05; Credit mobilier 717; Fr.-Oost. Spoorw. 541; Spanje 1½ pc. 30⅛; 3 pc. —; Rom. Leening —.

MADRID, 4 April. Spanje 3 pc. 41.90; 1½ pc. 31.10.

LONDEN, 5 April. Cons. 95⅜; Braz. 5 pc. ——; 3 pc. Mexiko 21⅜; 4½ pc. Peru 91; 3 pc. id. 71½; 4½ pc. id. doll. bonds 81½; Grenada uitgest. 5¾; id. werkelijke 19½; 3 pc. Venezuela 42½; 2¼ pc. id. 17¼; 3 pc. Port. 44⅞; 3 pc. Spanje 44⅝; 1½ pc. id. 30¾; Coupons 5; Amortiz. 8¾; 4½ pc. Russen 99½; 5 pc. id. 110; 2½ pc. Holland 65⅛; 4 pc. id. 99½; Illinois Shares 61; id. 7 pc. Oblig. 79; Sardinië 81; Ecuador 16¾.

WEENEN, 5 April. Met. 5 pc. 73.20; Nat. 76.60; Bank-Aktiën 870; Noord-Bahn akt. 167; Credit Anst. 188; O.-Fr. Spoorw. akt. 236; Lomb. Venetiaans. 98.—; Nieuwe 107.—; Wissel op Londen 3/m. 11.01; Goud 10; Zilver —.

BERLIJN, 5 April. Metalliek 5 pc. 65¾; Nationale 69½; Stiegl. 5de serie 108⅝; 6de id. 107⅛; Rusland 5 pc. 109½; Pruiss. Staats. 4½ pc. 99⅞; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 19⅝; Parijs 79⅝; Hamburg 152, Amst. 141¾, Weenen 92, Petersburg 99½; Diskonto 4.

HAMBURG, 5 April. Mexikanen 4½, Spanje 3 pc. 38; Ikhorne 28½, Rusland 5 pc. 104, 4½ pc. —, Vereinsbank 97, [illegible] bank 80, Wissel op Londen 3/m. 13.01¼, Amsterd. 36.—, Diskonto 1¾.

FRANKFORT, 5 April. Metalliek 5 pc. 64½, Nation. 67¾, Spanje 3 pc. 39¾, 1½ pc. 30; Wissel op Londen 116¾, Weenen 103¾, Parijs —, Amsterd. —, Diskonto 3½.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		5 APRIL	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	106	»	
Nederl. Bank	4 »		»	
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63½	» 63⅝	63 9/16
Dito Dito	3 »	75 15/16	» 76	
Dito dito	4 »	98	» 98⅛	98 1/16
Amortisatie-Syndikaat	3½ »		»	
Aand. Handel-Maatsch.	»	141⅞	» 142	
Oost-Ind. Leening	4 »		»	
Aand. Holl. Spoorweg			»	
Leening idem	4½ »		»	
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ »		»	
Maatschappij van Weld.	4 »		»	
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ »		»	
Dito *Rothschild*	2½ »	52¼	»	
Frankrijk, Certifikaten	3 »		»	
Spanje, Obligatiën	1½ »	30¼	» 30 5/16	
Dito	3 »	44	»	
Dito Binnenlandsche	3 »	40 7/16	» 40¼	40 3/16
Amortisabele Schuld			»	
Bewijzen Coupon			»	—
Crediet Instel. bij *Prost* & C°.			»	
Portugal, Obligatiën	3 »	45⅛	» 45¼	45⅛
Dito 1856	3 »	44⅝	» 44 11/16	44 11/16
Uitgestelde			»	
Rusl., Obl. bij *Hope* en C°.	5 »	103⅞		
Dito bij idem 1828/1829	5 »	102	»	
Cert. bij idem 1831/1833	5 »	90	»	
Dito bij idem 1840	4 »	85¼	»	
Dito bij *Stieglitz*	4 »	86	»	
Dito Nieuwe	4 »		»	
Dito 1ste Serie	5 »	97¼	»	
Dito 1855, 6de Serie	5 »	101	» 101 1/16	
Dito Adm. te Hamburg	5 »		»	
Dito dito te Londen	5 »	100	»	
Dito dito dito	4½ »	97	»	
[illegible] in Assignatiën	6 »	66¼	»	
Certifikaten van dito	6 »	66⅝	» 66½	
Spoorweg Aktiën	5 »		»	
Polen, Aand. 1835, fl. 500		155¾	» 156	
Obligatiën	4 pCt.	80½	» 80 9/16	
Pruissen, Oblig.	4½ »		»	
Aandeelen 1854	3½ »	203½	» 204	
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 »		»	
Dito dito	4		»	
Dito Metalliek	5 »	61½	» 62¼	61 15/16
Dito Rente Amsterdam	5 »	74	» 74⅛	
Dito Nationale 1854	5 »	64¾	» 65½	65 3/16
Dito dito	2½ »	32⅝	»	
Weener Bankaktiën	*f*	915	» 920	920
Dito Aand. fl. 250, 1838	»		»	
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	296	» 298	298
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			»	
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 »		»	
Dito bij *Rotschild*	5 »		»	
Denemarken, Obl. te Lond.	5 »		»	
Dito	3 »		»	
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 »	99	»	
Dito 1839 van £ 100	5 »		»	
Dito 1843 » » 100	5 »		»	
Dito 1852	4½ »		»	
Dito 1858	4½ »	90⅝	» 90 11/16	
Sardinië	5 »		»	
Peru, Geldl. 1854	4½ »		»	
Dito te Parijs	»		»	
Ecuador, Oblig. 1855	1 »	16⅛	» 16 7/16	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	5 »		»	
Dito Uitgestelde	2½ »	16¾	»	
Grenada, Obligatiën	3½ »	17⅝	»	
Dito Uitgestelde		5½	»	
Mexiko, dito	3 »	19⅞	» 19 15/16	
Nord-Amer, Ph. *Hope en C.*, Lr. A	*f*	950	»	
Dito dito	Lr. B »		»	
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		»	
Amerik. Bank-Aktiën			»	
Illinois Spoorw. Aandeelen			»	
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81¾	» 81⅞	
Louisiana	5 »		»	
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 »		»	

Handel-Maats. kontant 141⅞, 142⅛, dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg doorgef. 234¾, 235; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw.-Oblig. bij Hope 3 pCt. —.

Oostenrijksche fondsen op nieuw gedrukt. Vele verkoopen, gevolgd bij de lager afkomende koersen, gaven daartoe aanleiding. Spaansche mede iets flaauwer. Overigens weinig verandering.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55¾	2/m. Livorno	*f* 39
Zigt »	» 56⅛	» Napels	» 78
2/m. Bordeaux	» 55⅜	3/m. Petersburg	» 173
½/m. »	» 55¾	6/w. Weenen	» 104
3/m. Madrid	» 239	» Augsburg	» 99
» Cadix	» 241	» Frankfort	» 99½
» Sevilië	» 238	2/m. Hamburg	» 35 3/16
» Bilbao	» 238	Zigt »	» 35½
» Lissabon	» 40¾	2/m. Londen	» 11.65
» Porto	» 40¾	Zigt »	» 11.70
2/m. Genua	» 45¾	Rotterdam	» ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 6 April.

Rogge in een doen: 119 ℔ Archangel *f* 159 bij partij; 116 ℔ Petersburger *f* 155 bij gerijf.

ROTTERDAM, 5 April. Tarwe: 162/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 270; 162/2 ℔ Bovenl. Ris *f* 255; 160/2 ℔ Bovenl. *f* 240. — Gerst: 133/2 ℔ fijne Zweedsche *f* 162, 164.

SCHIEDAM, 9 April. Rogge. Verkocht: 145/2 ℔ Archangel *f* 173 3/m.; 145/2 ℔ Pernau *f* 208 6/w. — Gerst: 133/2 ℔ Zweedsche *f* 162 kt., 163 1/m., 164 6/w.; 134/2 ℔ Fransche *f* 175 kt. — Moutwijn *f* 15,—; Jenever *f* 20,50; Amst. Proef *f* 21,75 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,— per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 6 April. Davison, Ospray, Sunderland.

HELVOET, 5 April. Rijken, Maarten van Rossem, Batavia. - Villomoras, Gaspard, St. Malo.

BROUWERSHAVEN, 5 April. Van der Waal, Johannes Lodewijk, Samarang n. Rott. - Mayo, Golden Rule, Rott. n. New-York.

UITGEZEILD:

TEXEL, 4 April. De Harn, Rembrandt, Koningsbergen.
HELVOET, 5 April. Speenhof, Krimpenerwaard, Batavia.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 6 April, in lading naar:

Ludwigsh. en Manheim.	J. Egberts, Matthieu Wenmakers.
Urdingen.	B. van de Poll, Maria.
Mannheim.	N. [illegible], Adolf Sander.
Dusseldorp.	P. C. Artz, Vr. Wilhelmina.
Wesel en Ruhrort.	P. J. Balck, Vrouw Rebecca.
Mainz.	F. M. Kirsch, Mainz N°. 10.
Francfort a/M.	J. W. Timmerman, Francf. N°. 21.
Maastricht.	P. de Bruyn, Niets Zonder Gods Zegen.
Keulen.	J. A. Weingart, Cöln N°. 15.
	A. Weingartz, Cöln N°. 15.
Duisburg.	B. L. Casimir, Sara.
Coblenz.	A. Deinum, Stad Amsterdam.

AMSTERDAM, 6 April, vertrokken naar:

Keulen.	W. Vogels, Cöln N°. 14.
Duisburg.	J. Jansen, Goede Verwachting.
Keulen.	J. Gutgeman, Cöln N°. 1.
Maastricht.	B. van Mullekom, Stad Maastricht.

Rijnhoogte ARNHEM, 5 April 17 p. 6 duim.
KEULEN, 5 » 8 vt. 3 »

Advertentiën.

(1239) Heden overleed, tot diepe droefheid van hare kinderen en behuwdkinderen, in den ouderdom van twee en zestig jaren en tien maanden, Mevrouw de Weduwe MARIA ANNA GESINA BATENBURG, geboren KOCK, na meermalen gesterkt te zijn door de heilige Genademiddelen der Kerk.

GROENLO, 3 April 1859.

In alle Boekwinkels is te bekomen:

Een geheel nieuw merkwaardig en zeldzaam

PAASCHEI,

met vele kluchtige figuren beschilderd en met vele goede lessen beschreven. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs 10 Cents.

Bij 12 Exempl. . . . . *f* 0.90.

Overwegingen der zeven woorden van O. H. J. C. aan het Kruis, gevolgd van: Godvruchtige Oefeningen tot de H. Maagd, Moeder van Smarte. Door de Eerw. Pater de Bonis, overste der Minderbroeders. Naar het Fransch. Kerkelijk goedgekeurd. Prijs *f* 0.25.

Is van de pers gekomen en weder in verschillende banden verkrijgbaar, de *Derde Druk* van het

COMMUNIEBOEKJE

voor godvruchtige zielen.

Prijs ingenaaid *f* 0.40. In zwart lederen of geperst linnen band met verguld stempel op het plat *f* 0.60. Idem in blaauw linnen (Ultramarin) verguld op snede *f* 0.80.

NB. Niettegenstaande dit werkje een buitengewoon groot debiet mogt te beurt vallen, is het den Uitgever echter meermalen gebleken, dat nog zeer velen, geheel ten onregte, het Communieboekje beschouwen als uitsluitend voor de jeugd bestemd, bij gelegenheid der eerste heilige Communie. Het werkje is evenwel bestemd voor Christenen van elken leeftijd, wat moge blijken uit den hier volgenden

INHOUD:

Gebeden op den vooravond van den H. Communiedag. — Biechtoefeningen. — Morgen-oefeningen op den H. Communiedag. — Communie-oefeningen. — Gebeden onder de H. Mis, op den dag waarop men de H. Communie ontvangt. — Gebeden na de H. Communie. — Godvruchtige verzoeken na de H. Communie. — Gebeden om de aflaten te verdienen. — Tweede Communie-oefeningen. Als men de H. Mis te voren niet bijwonen kan. — Derde Communie-oefening. Op de feestdagen der allerheiligste Maagd Maria. — Vierde Communie-oefening. Op den feestdag van eenen Heilige. — Godvruchtige oefeningen op den namiddag van Communiedagen. — Avondgebeden op Communiedagen. — De veelmalige Communie, een hoofdzakelijk middel tot de christelijke volmaaktheid, enz.

(1184) R. G. J. SLADOOT, Uitgever.

(1231) Bij J. W. VAN LEEUWEN, Boekh. te Leyden, is verschenen:

DE MAAND VAN MARIA,

OF DE MEIMAAND,

toegewijd aan de Allerheiligste Maagd.

DERDE DRUK. Prijs *f* —.50.

De **REVALENTA** is de aandacht van alle Lijdenden en Zwakken, en voornamelijk van hen, die aan gebrekkige spijsvertering sukkelen, overwaardig. Een boekje, dat den Lezer met dit voortreffelijk geschenk der natuur bekend maakt, wordt Gratis afgegeven in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts; wij verzoeken een ieder het door te lezen en het nut er van te trekken, dat het overtuigend belooft.

De volmaaktste gezondheid, kracht en nieuwen levenslust hergeeft

DE REVALENTA ARABICA.

ZINKINGS, *Hoofdpijn, Slijm, Zuur, maagpijn, Galziekten, Aamborstigheid, Hoest, Verstoppingen, Diarrhaea, slechte Spijsvertering, Oprispingen, Spanning op de maag en eene menigte andere ziekten geneest* **DU BARRY'S REVALENTA** *spoedig en met weinig kosten.*

Als voeding voor kleine kinderen is zij ook bijzonder aan te bevelen en verdient de voorkeur boven de voeding der melk. Zij verteert ligt, verzuurt niet, geeft veel voedsel en gezonde sappen. Zieken kunnen geen beter dieet houden, dan zich bij de REVALENTA te bepalen, die op verschillende wijze zeer smakelijk gereed kan worden gemaakt.

Er zijn vele nagemaakt soorten. **Echt** is de **Revalenta** van de Heeren BARRY DU BARRY & C°. alleen, te verkrijgen in het ***Verkoophuis*** of zijne Depots, in Bussen van 87½ Ct., *f* 2, *f* 3.50, *f* 8, *f* 15.

Men lette er op, dat iedere Bus, tot waarborg der echtheid, met de handteekening „F. VON WINDHEIM & C°., VERKOOPHUIS” voorzien is. ***Verkoophuis*** en de bekende Depots. (1240)

Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN en zijne Correspondenten is verkrijgbaar:

DE HEILIGE LINIE.

PROEVE

OVER DE OOSTWAARTSCHE RIGTING VAN HET KERKELIJK ALTAAR, ALS HOOFDBEGINSEL DER KERKELIJKE BOUWKUNST,

door

J. A. ALBERDINGK THIJM,

O. EQ. S. GR. M.

Aan deze bijzondere uitgave van den in de „Dietsche Warande” verschenen arbeid des Heeren Auteurs is een uitgebreid alfabetiesch register en eene inleiding toegevoegd, benevens den zendbrief over het zelfde onderwerp aan den Raadsheer Aug. Reichensperger. Prijs van dit 8vo deel . . . . *f* 1.80.

In fraaije kartonnen band . . . . » 2.20.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.